

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI	ASOCIAȚIA CEVA DE SPUS
--	---------------------------

NR. 2546/25.11.2025

NR.27/25.11.2025

PROTOCOL DE COLABORARE

București, 2025

În interesul susținerii activității Consiliului de monitorizare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a facilitării accesului organizațiilor neguvernamentale ce desfășoară programe de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor neguvernamentale care reprezintă persoanele cu dizabilități în facilitățile rezidențiale publice și private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie, în scopul monitorizării respectării drepturilor lor,

Având în vedere că respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități constituie un obiectiv al activității Asociației Ceva de Spus,

Luând în considerare numărul semnificativ al persoanelor cu dizabilități instituționalizate (minori, tineri, adulți și vârstnici) în aproximativ 1000 de instituții publice și private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, secții și spitale de psihiatrie,

Luând în considerare numeroasele situații de abuz semnalate de organizații și instituții internaționale, în mass-media sau la Asociația Ceva de Spus,

Având în vedere experiența Asociației Ceva de Spus în realizarea de vizite de monitorizare inopinate din 2013 și până în prezent,

Având în vedere capacitatea limitată a Consiliului de Monitorizare, dat fiind faptul că acesta are o structură de personal subdimensionată prin lege în raport cu numărul instituțiilor vizate,

În temeiul art. 4 lit. i) din Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, care prevede că „Pentru realizarea scopului său, Consiliul de monitorizare [...], cu respectarea principiilor legalității, respectării demnității persoanelor, nediscriminării, egalității de șanse, precum și ale independenței funcționale și a personalului, imparțialității și obiectivității [...] facilitează accesul, anunțat sau inopinat, al reprezentanților organizațiilor neguvernamentale care desfășoară programe de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor neguvernamentale care reprezintă persoanele cu dizabilități [...] în instituțiile prevăzute la art. 2 alin. (2), în scopul monitorizării respectării drepturilor lor; pentru a asigura persoanelor cu dizabilități o reprezentare independentă în fața unei instanțe sau în fața oricărui alt organism independent, organizațiile neguvernamentale menționate au calitate procesuală activă în apărarea drepturilor și intereselor legitime ale acestor persoane” și art. 33 alin. (3) din Legea nr. 221 din 2010 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități care prevede că "Societatea civilă,

<p>CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI</p>	<p>ASOCIAȚIA CEVA DE SPUS</p>
--	-----------------------------------

în special persoanele cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă, vor fi implicate și vor participa pe deplin la procesul de monitorizare",

Având în vedere Expunerea de motive a Propunerii legislative privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, care prevede, la pagina 7: „Consiliul de Monitorizare este de asemenea autoritatea publică competentă să faciliteze accesul reprezentanților organizațiilor nonguvernamentale care desfășoară programe de apărare a drepturile persoanelor cu dizabilități în instituțiile publice și private care furnizează servicii acestor persoane, pentru vizite de monitorizare, altele decât cele organizate de Consiliul de monitorizare”,

Se încheie prezentul

PROTOCOL DE COLABORARE

Părțile:

Consiliul de Monitorizare a implementării Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu sediul în București, str. Nerva Traian, nr. 3, sector 3, reprezentat prin dl. Emanuel - Gabriel BOTNARIU, în calitate de președinte

Asociația Ceva de Spus, persoană juridică română, cu sediul în Timișoara, str. Munteniei, nr.6, reprezentată prin doamna Elisabeta Moldovan, în calitate de copreședinte,

În temeiul:

Articolul 33, alin. (3) și articolul 12 alin. (2), (3) și (4) din Legea nr. 221 din 2010 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, denumită în continuare Convenție, coroborat cu art. 20 alin. 2 din Constituția României;

Legii nr. 109 din 2009 de ratificare a Protocolului opțional, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

Expunerii de motive al Propunerii legislative privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu

<p>CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTARII CONVENȚIEI ONU PRIN DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITATI</p>	<p>ASOCIAȚIA CEVA DE SPUS</p>
---	-----------------------------------

dizabilități (pagina 7, parag. 2), devenită Legea nr. 8/18.01.2016, publicată în M.O. 48/21.01.2016,

Articolul 4, lit. i) din Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități; Statutul și actul constitutiv al Asociației Ceva de Spus,

DISPOZIȚII GENERALE

Art.1 Părțile semnatare ale acestui protocol acceptă să coopereze pentru promovarea, protejarea și monitorizarea implementării articolului 12 Recunoaștere egală în fața legii, articolului 13 „Accesul la justiție”, articolului 14 „Libertatea și siguranța persoanei”, articolului 15 „Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman sau degradant”, articolului 16 „Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului” și articolului 19 „Viața independentă și integrare în comunitate” ale Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități. Pentru scopul prezentului protocol, prin instituții supuse monitorizării înțelegem facilități de tip rezidențial publice sau private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie.

Art.2 Scopul acestui protocol este colaborarea dintre cele două instituții pentru efectuarea de vizite de monitorizare anunțate sau inopinate, conform propriilor competente și de a asigura o reprezentare independentă persoanelor cu dizabilități instituționalizate.

RESPONSABILITĂȚI

Art. 3 Consiliul de Monitorizare a implementării Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, în scopul îndeplinirii de către Asociația Ceva de Spus a atribuțiilor care decurg din prezentul protocol și pentru punerea în aplicare a prevederilor articolului 4, litera i) din Legea nr. 8 din 2016, cu modificările și completările ulterioare, facilitează accesul, anunțat sau inopinat, al reprezentanților Asociației Ceva de Spus în instituțiile prevăzute la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 8/2016, cu modificările și completările ulterioare, în scopul monitorizării respectării drepturilor lor și pentru a asigura persoanelor cu dizabilități reprezentare independentă în fața unei instanțe sau în fața oricărui alt organism independent.

Art. 4 Consiliul de Monitorizare și Asociația Ceva de Spus colaborează și se sprijină reciproc pentru documentarea modului în care sunt respectate drepturile persoanelor cu dizabilități din facilitățile prevăzute la art. 2 alin. (2) al Legii nr. 8 din 2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și la numărul acestor locuri și amplasarea acestora.

Art. 5 Consiliul de Monitorizare ține evidența rapoartelor, situațiilor sau cauzelor cu privire la care a fost informat de Asociația Ceva de Spus, verifică modul de implementare a recomandărilor sau de soluționare a acestora și comunică Asociației Ceva de Spus, în condițiile legii, informații cu privire la măsurile dispuse în urma transmiterii de rapoarte, sesizări sau plângeri.

Art. 6 Consiliul de Monitorizare desemnează o persoană responsabilă din cadrul său pentru primirea rapoartelor și schimbul de informații, în condițiile legii, pentru asigurarea desfășurării vizitelor de monitorizare și/sau a activităților de reprezentare a persoanele cu dizabilități instituționalizate în fața unei instanțe de judecată sau a unui alt organism independent.

Art. 7 Reprezentanții delegați de Asociația Ceva de Spus pentru efectuarea vizitelor de monitorizare au următoarele responsabilități:

(1) Monitorizează respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități din instituțiile prevăzute la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 8/2016, cu modificările și completările ulterioare, în vederea consolidării, dacă este cazul, a protecției asigurate acestora împotriva abuzurilor, încălcării drepturilor fundamentale ale omului ori furnizării de asistență sau reprezentare independentă în sensul articolului 4, litera i) din Legea nr. 8/2016, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Formulează recomandări către autoritățile competente, în vederea îmbunătățirii tratamentului și condițiilor persoanelor cu dizabilități și a prevenirii încălcării drepturilor lor în instituțiile de la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 8/2016, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare normele pertinente ale Națiunilor Unite și în mod special pe cele ale Convenției privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

(3) După caz, furnizează asistență în exercitarea capacității juridice și reprezentarea independentă a persoanelor cu dizabilități identificate de aceștia ca fiind într-o situație de vulnerabilitate, conform propriilor competențe.

(4) Promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în rândul personalului angajat, a aparținătorilor, reprezentanților legali și a persoanelor cu dizabilități instituționalizate.

(5) Activitățile Asociației Ceva de Spus din cadrul prezentului protocol se vor realiza în limita bugetului și a resurselor umane și materiale disponibile.

RESPONSABILITĂȚI COMUNE

Art. 8 Părțile stabilesc împreună programul întâlnirilor dintre ele, pentru evaluarea modului de implementare a Protocolului și a rezultatelor

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI	ASOCIAȚIA CEVA DE SPUS
--	---------------------------

colaborării.

Art. 9 Părțile se informează reciproc asupra chestiunilor de interes comun din cadrul acestei colaborări, a evenimentelor cu caracter științific, a publicațiilor și a materialelor documentare relevante.

Art. 10 Părțile pot colabora pentru pregătirea și realizarea de cursuri de formare și întâlniri de lucru specifice monitorizării independente a drepturilor persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, dezvoltării mecanismului de monitorizare a drepturilor persoanelor cu dizabilități instituționalizate, în sensul articolului 33, elaborarea și publicarea în comun de studii și materiale documentare în domeniile care fac obiectul colaborării. În cuprinsul acestora se va insera mențiunea că sunt întocmite în cadrul colaborării instituite prin prezentul Protocol.

Art. 11 Fiecare parte acoperă din bugetul propriu cheltuielile aferente îndeplinirii obligațiilor care îi revin din prezentul Protocol.

Art. 12 Niciuna dintre prevederile prezentului Protocol nu poate fi interpretată ca impunând vreun fel de contribuție financiară ori susținerea unor activități cu costuri disproporționate în raport cu cele corespunzătoare activităților ei curente.

Art. 13 În aplicarea acestui Protocol, niciuna dintre părți nu se va folosi de atribuțiile și competențele conferite prin Lege celeilalte părți ci va desfășura vizitele de monitorizare în mod independent, cu respectarea legislației incidente, în vigoare, și conform propriilor prevederi statutare și proceduri.

ÎNCETAREA PROTOCOLULUI

Art. 14 Prezentul Protocol încetează în următoarele condiții:

- prin acordul Părților;
- la expirarea duratei pentru care s-a încheiat prezentul Protocol;
- prin denunțare unilaterală, transmisă celeilalte părți cu cel puțin 30 de zile înainte de data notificată pentru încetarea Protocolului.

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Art. 15 Părțile vor depune toate eforturile pentru a rezolva, pe cale amiabilă, eventualele neînțelegeri sau dispute ce pot interveni între ele în cadrul sau în legătură cu îndeplinirea responsabilităților asumate prin prezentul protocol.

Art. 16 Dacă divergențele nu au putut fi rezolvate pe cale amiabilă, părțile se pot adresa pentru soluționarea lor autorităților competente.

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI	ASOCIAȚIA CEVA DE SPUS
---	------------------------

DISPOZIȚII FINALE

Art. 17 În scopul realizării obiectivelor prezentului protocol, Părțile desemnează structurile și, respectiv, persoanele de contact.

Art. 18 Prezentul Protocol intră în vigoare la data semnării și înregistrării sale de către ambele părți și este valabil pentru o perioadă de un 1 an de la data intrării în vigoare, cu posibilitatea prelungirii sale tacite pentru perioade similar de timp (un an).

Art. 19 Acest Protocol va fi completat cu anexe care vor detalia aspectele operaționale sau tehnice ori de câte ori va fi nevoie.

Art. 20 Prevederile prezentului Protocol vor putea fi modificate, în funcție de noi cerințe sau condiții, prin act adițional.

Art. 21 Forța majoră exonerează de orice răspundere partea care o invocă cu condiția comunicării cazului de forță majoră și a actelor doveditoare.

Art. 22 Prezentul Protocol conține 7 file și a fost întocmit în două exemplare, în limba română, câte un exemplar pentru fiecare Parte.

Consiliul de Monitorizare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități	ASOCIAȚIA Ceva de Spus
Botnariu Emanuel-Gabriel Digitally signed by Botnariu Emanuel-Gabriel Date: 2025.11.25 15:19:51 +02'00'	Digitally signed by ELISABETA MOLDOVAN Asociația Ceva de Spus Funcția: Co-președinte RO 2025.11.25 15:02:35